

SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ ZNOJMO s.r.o.

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

PODNIK A JEHO PODPORA V KONTEXTU EVROPSKÉ INTEGRACE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Štěpánka BÁRTOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Václav HOFMAN

Znojmo, 2011

Prohlašuji, že tato bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Všechny zdroje, prameny a literaturu, které jsem při vypracování používala nebo jsem z nich čerpala, v práci řádně cituji s uvedením úplného odkazu na příslušný zdroj.

V Táboře dne

26. 4. 2011

Ráda bych na tomto místě poděkovala panu ing. Václavu Hofmanovi za metodické vedení, konzultace, připomínky a cenné rady, které mi poskytl v průběhu zpracování této práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor **Štěpánka BÁRTOVÁ**
Bakalářský studijní program Ekonomika a management
Obor Účetnictví a finanční řízení podniku

Název: **Podnik a jeho podpora v kontextu evropské integrace**

Název (v angličtině): Enterprise and its support in the context of European integration

Zásady pro vypracování:

1. Podstata a principy zemědělské politiky, transformace zemědělství, struktura politiky rozvoje venkova a podpora grantového servisu.
2. Hlavním cílem diplomové práce je analýza současného stavu zemědělsky hospodařícího podniku, investiční možnosti, čerpání finančních prostředků z EU a národních zdrojů.
3. Dle pravidel a požadavků EU zpracování projektu čerpání finanční podpory.
4. V závěru práce bude provedeno zhodnocení zpracování projektu.

Seznam odborné literatury:

1. Ministerstvo pro místní rozvoj. *Průvodce fondy Evropské unie*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Odbor vnějších vztahů, 2004. 141 s.
2. Ministerstvo pro místní rozvoj. *Základní principy přípravy projektů v rámci strukturálních fondů EU*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Odbor vnějších vztahů, 2004. 63 s.
3. ROSSER, J. B., JR., ROSSER, M. V. *Comparative Economics in a Transforming World Economy*. 1st ed. USA: The McGraw-Hill Companies, 1996. 488 p. ISBN 0-0256-13095-7.
4. TULEJA, P., NEZVAL, P., MAJEROVÁ, I. *Světová ekonomika*. Brno: Computer Press, 2006. 279 s. ISBN 978-80-251-1498-8.

Datum zadání bakalářské práce: srpen 2010

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2011

L. S.

Štěpánka BÁRTOVÁ
autor

Ing. Václav HOFMAN
vedoucí bakalářské práce

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt:

Tématem této bakalářské práce je analýza podpor zemědělským podnikům při čerpáním dotací z fondů EU a národních zdrojů. V úvodní části této práce podávám přehled vývoje společné zemědělské politiky, další část bude věnována hospodářské politice ČR po roce 1989 a následně po vstupu do EU v roce 2004. V těchto období došlo k podstatným změnám v zemědělské politice ČR. Záměrem bude nastínit systém čerpání těchto dotací, které zaostalé nově vzniklé farmy, zemědělské podniky, družstva tolik potřebují. V práci jsou dále analyzovány možnosti finančních podpor v období před vstupem a po vstupu ČR do EU. V praktické části je analyzován zpracovaný projekt rozvoje zemědělského podniku z pohledu možností jeho realizace spolufinancováním z fondů EU a národních zdrojů, vyhodnoceny ekonomické výsledky v závislosti na výši přiznané dotace.

Klíčová slova:

Zemědělský podnik, zemědělská politika, dotace, fondy, národní zdroje.

Abstract:

The theme of this Bachelor thesis is an analysis of aid to agricultural undertakings in drawing subsidies from EU funds and national resources. In the introductory part of this work I offer an overview of the development of the common agricultural policy, the next part will be devoted to the economic policy of the CZECH REPUBLIC after 1989 and subsequently after the entry into the EU in 2004. In these periods there are substantial changes in the agricultural policy of the CZECH REPUBLIC. The intention will be outlining the system of drawing these subsidies, which retarded the newly established farms, agricultural enterprises, cooperatives need. In the work are further analysed the options of the financial support in the period before and after the entry into force of the CZECH REPUBLIC into the EU. In the practical part is analyzed, a processed farm development project from the perspective of the possible implementation of co-financing from EU funds and national resources, evaluated the economic results, depending on the amount of granted subsidies.

Keywords:

Holding, agricultural policy, grants, funds, national resources.

Obsah

1.	Úvod a cíl práce	8
1.1	Úvod.....	8
1.2	Definice cílů bakalářské práce.....	9
2.	Metodologie	10
3.	Teoretická část	11
3.1	Společná zemědělská politika (SZP).....	11
3.1.1	Vznik Společné zemědělské politiky.....	12
3.1.2	Reformy Společné zemědělské politiky.....	13
3.1.3	Současná Společná zemědělská politika EU	16
3.2	Zemědělství v České republice.....	17
3.2.1	Změny v oblasti zemědělství a venkova po roce 1989.....	17
3.2.2	Vstup České republiky do EU.....	19
3.2.3	Možnosti ČR v čerpání z fondů EU a národních zdrojů	21
3.2.4	Dotační politika ČR v oblasti zemědělství a venkova od roku 1989-2006.....	23
3.2.5	Dotační politika ČR v oblasti zemědělství a venkova v období let 2007-2013	25
4.	Praktická část	29
4.1	Úvod do praktické část.....	29
4.2	Charakteristika Zemědělského podniku.....	30
4.2.1	Výrobní struktura Zemědělského podniku.....	30
4.2.2	Financování Zemědělského podniku	30
4.2.3	Dotace získané na základě Jednotné žádosti	31
4.2.4	SWOT analýza ZP.....	33
4.3	Projekt.....	34
4.3.1	Název projektu	34
4.3.2	Žadatel	34
4.3.3	Popis projektu	35
4.3.4	Časový harmonogram realizace projektu.....	36
4.3.5	Technické řešení projektu	37
4.3.6	Kritéria hodnocení projektu	37

4.3.7	Výsledek projektu.....	37
4.3.8	Rozpočet projektu.....	38
4.3.9	Výpočet způsobilých a nezpůsobilých výdajů projektu dle metodiky	39
4.4	<i>Financování projektu</i>	42
4.4.1	Varianta 1. – čerpání dotace 50 % způsobilých výdajů.....	45
4.4.2	Varianta 2. – čerpání dotace 35 % způsobilých výdajů.....	53
5.	Závěr a doporučení	58

1. Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

České zemědělství má za sebou stoletími prověřovanou tradici, která nejenže zaručovala kýženou soběstačnost národa v základních potravinách, ale i tento středoevropský kout světa proslavila v zahraničí. V agrárním sektoru se dlouhodobě uplatňují především komodity: mléko, živá zvířata, obiloviny, cukr a slad.

V dnešní době zemědělství již neslouží jen k produkci potravin, ale bere na sebe i důležité společenské a ekologické funkce. V rámci čerpání evropských i národních dotací jsou zemědělci motivováni nejen k tomu, jak dobře sklídit, ale také jak využít půdu jiným způsobem, začít přemýšlet jinak a hledat další alternativy příjmu. Diverzifikace zemědělských činností a optimalizace hospodaření je tedy jednou z nejdůležitějších součástí změn, které již od roku 1989 probíhají.

České zemědělství má sice velmi kvalitní zemědělskou produkci, ale stále se nachází v problémech a chybějící reformy to jen stupňují. Přestože jeho podíl na HDP je nízký, agrární sektor patří k odvětvím, které čerpá nejvíce dotací.

1.2 Definice cílů bakalářské práce

Cílem této bakalářské práce je v teoretické části se seznámit a porozumět problematice strukturální politiky Evropské unie. V úvodu se zaměřím na vznik a vývoj společné zemědělské politiky. Další část bude věnována průběhu polistopadového vývoje zemědělského sektoru v České republice. Od roku 1989 došlo k zásadním změnám jak ve struktuře podnikání zemědělských podniků, farem, zemědělců, tak i v jejich myšlení. Také česká společnost již přestává být lhostejná k životnímu prostředí. Například bioprodukty jsou dnes velký trend a zajímá stále větší část populace. Neustále se zvyšující zájem o zdravý životní styl nese s sebou také poptávku po kvalitních potravinách. Velmi oblíbené se stávají farmářské trhy, které umožňují spotřebitelům vybírat si z vysoce kvalitních produktů domácího zemědělství.

Možnosti čerpání finančních zdrojů na podporu zemědělství je další částí této práce. Kombinací národních zdrojů a dotační příležitosti z Evropské unie má české zemědělství velkou šanci a naději na rychlé uzdravení. Nárok na evropské peníze má však přísná kritéria. Bude zde poukázáno také na podmínky získání těchto zdrojů z EU.

Praktická část je věnována analýze projektu dalšího rozvoje současného zemědělsky hospodařícího podniku a to z pohledu, kdy čerpá finanční prostředky z národních zdrojů a EU. Výchozí stav zemědělského podniku je vyhodnocen SWOT analýzou, která má pomoci určit problémy nebo naopak možnosti dalších příležitostí. Plán rozvoje zemědělského podniku v oblasti agroturistiky, je v souladu s poznatky uvedenými v analýze. Záměrem je zjistit optimální strukturu zdrojů financování, aby bylo možné daný projekt realizovat.

2. Metodologie

Základní metodou pro získávání informací v teoretické části bylo studium odborné literatury. Veškeré informace byly čerpány z knih, studií statistických dokumentů, brožur a internetových zdrojů. Teoretická část této bakalářské práce je přehledem nejdůležitějších informací v polistopadovém vývoji agrárního sektoru v ČR a vývoji dotačních možností. Praktická část je zaměřena na čerpání dotací provozu zemědělského podniku, jeho investiční možnosti, zpracování projektu na základě pravidel a požadavků EU.

3. Teoretická část

3.1 Společná zemědělská politika

Pokud mým stěžejním tématem je také finanční podpora z fondů Evropské Unie (dále EU), pak by část této bakalářské práce měla být věnována právě počátku vzniku a vývoje Společné zemědělské politiky (dále SZP), která je jednou z nejdůležitějších politik EU.

Společná zemědělská politika je nejstarší a nejvíce kontroverzní politikou Evropského společenství. Je založena na zásadě společného zemědělského trhu, který zajišťuje volný pohyb zemědělských výrobků v rámci EU. Její významná úloha spočívá v zajištění základních potřeb člověka, tj. dostatek potravin. Po 2. světové válce se Evropa ocitla v krizi, potravinová nedostatečnost a zničená infrastruktura vedly k úvaze integrovat zemědělský trh, založit společnou zemědělskou politiku.

SPZ tedy chápeme jako jednotný trh se zemědělskými produkty, který je řízen Evropskou komisí.

„Evropská integrace nepadla z nebe a ani nám ji nepodstrčil Lucifer. Jean Monet nedostal nápad společného trhu při sledování fotbalového zápasu Francie – Německo. Ve většině poválečných událostí v Evropě nacházíme politické intence ať jednotlivců, skupin nebo ve většině případů celých států. To platí i v případě Společné zemědělské politiky.“¹

Toto vyjádření Josefa Košťála, studenta Evropské agrární diplomacie, Ekonomiky a managementu na ČZU v Praze, mě zaujalo. Velmi zdařilou formulací popsal, co bylo trnem v patě evropských politiků. Sjednotit evropský zemědělský trh byla vize, která se záhy začala naplňovat.

¹ KOŠŤÁL, J. *BLOG.RESPEKT.CZ*. [online]. 21.10.2010, [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <http://kostal.blog.respekt.ihned.cz/c1-47370910-spolecna-zemedelska-politika-eu-uvodnik>

3.1.1 Vznik Společné zemědělské politiky

- **Římská smlouva**

Zásady SZP byly ustanoveny již v Římské smlouvě (zakládající smlouvě Evropského hospodářského společenství) (dále EHS), podepsané 25.3. 1957 v Římě. Smlouva vstoupila v platnost 1. ledna 1958 a definovala zemědělství jako součást společného trhu mezi šesti zakládajících zemí Německo, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemí a Belgie. Současně byla podepsána Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom). Obě jsou proto společně známy jako Římské smlouvy.

To, jak bude zemědělství v EHS podporováno, tato smlouva neobsahovala. Byly jen obecně vytyčeny základní cíle. Úspěchem bylo vůbec dosažení této dohody, protože politiky jednotlivých zakládajících členů byly velmi rozdílné.

„Posláním Společenství je vytvořením společného trhu a postupným odstraňováním rozdílů mezi hospodářskými politikami členských států podporovat harmonický rozvoj hospodářských činností ve Společenství, nepřetržitý a vyvážený růst, vyšší stabilitu, rychlejší zvyšování životní úrovně a užší kontakty mezi členskými státy.“²

Principy SZP byly stanoveny v červenci 1958 na konferenci v italském městě Stresa. V červenci 1960 přijaly zakládající země podstatu SZP. Ta vstoupila v platnost o dva roky později v roce 1962.

Smlouva o Evropské unii z roku 1992 ruší původní název EHS a přejmenovává jej na Evropské společenství (dále ES). Nové poslání ES je ustanoveno v této smlouvě, původní Článek 2 Římské smlouvy se nahrazuje novým. Od svého založení v roce 1957 se ES rozrůstalo pomalu. Často se o něm hovoří jako o exklusivním klubu, ve kterém lze získat členství jen obtížně. Země, které se chtějí připojit, musí přijmout všechna pravidla a splnit řadu náročných požadavků.³

V současné době má ES 27 členů.

²EUR-Lex. *Přístup k právu Evropské unie*. [online]. [cit. 2010-03-05]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/index.htm#founding>

³EUROSKOP.CZ. *Večně o Evropě*. [online]. [cit. 2010-03-05]. Dostupné z: http://www.euroskop.cz/gallery/2/758-smlouva_o_eu_puvodni_verze.pdf

3.1.2 Reformy Společné zemědělské politiky

Zemědělská politika EU se neustále vyvíjí. Před padesáti lety, kdy se s ní začalo, bylo nejdůležitější zajistit dostatečné množství potravin pro občany západní Evropy, která se zotavovala po dekadě válkou vyvolaného nedostatku. V poválečné době byla většina výrobků dotována. Velkorysá úvěrová politika a státní subvence dopomohly k tomu, že do deseti let se zemědělství stalo výkonným ve všech směrech. K vyrovnání nabídky s poptávkou došlo v roce 1953.

SZP tuto politiku uplatňovala až do konce 80. let. Později se však stala obětí vlastního úspěchu. Vlivem modernizace došlo k výraznému zvýšení produktivity.⁴

Najednou vyvstaly problémy s nadbytkem, nabídka převyšovala poptávku. Společenství v rámci svých intervencí odkupovalo pověstné „hory másla“ a „jezera vína“. Tak např. v roce 1985 skladovalo ES 18.502 tisíc tun obilnin, což představuje 70 kg na jednoho obyvatele tehdejší Devítky ES. Svůj podíl viny měli také velkovýrobci, kteří se snažili o co největší produkci (fixní ceny jim zaručovaly jasný zisk a nulové riziko).

První opatření proti rostoucím výdajům proběhla již v 80. letech minulého století, např. kvóty na produkci mléka v roce 1983. Toto nařízení stanovuje zemědělcům určitý objem produkce, který nesmí přesáhnout.

Především na počátku 90. let pak SZP prošla obdobím důležitých změn. Byly zavedeny limity, které pomohly snížit nadprodukcii.

- **MacSharryho reforma v roce 1992**

V roce 1992 byl přijat balíček opatření, tzv. MacSharryho reforma. Hlavní diskuse se zaměřila na příliš vysokou finanční podporu zemědělství. Realizace reformy nebyla jednoduchá, a to především kvůli zájmovým skupinám farmářů, kterým vyhovoval způsob dotací odváděných od výše produkce.

⁴ FORET, M. *Evropské marketingové prostředí*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1999. 100 s. ISBN 80-7226-203-3.

Bylo potřeba zvýšit konkurenceschopnost evropského zemědělství na světových trzích. Jak již bylo zmíněno, po válce byl stav zásob potravin nízký, ovšem tato reforma naopak řešila začínající vytváření přebytků produkce.⁵

Tabulka č. 1: Struktura rozpočtu ES/Evropské unie v letech 1958 až 1994

	1958	1960	1970	1980	1990	1994
Celkové výdaje						
z toho	8,6	82,3	5 448,40	16 057,10	46 604,60	70 013,50
Zemědělský fond	-	-	5 228,30	11 596,10	27 233,80	40 222,00
Sociální fond	-	-	64	502	3 212,00	5 819,00
Regionální fond	-	-	-	751,8	4 554,10	7 701,90
Průmysl	-	-	-	212,8	1 738,70	2 593,00
Správa	8,6	23,4	114,7	938,3	2 298,10	2 428,10
Ostatní	0	4,9	41,4	2 056,10	7 567,90	11 249,60

Zdroj: *Evropská unie od A do Z*, Karolinum, Praha, 1997⁶

▪ Agenda 2000

Je doposud nejradikálnější reforma. Bere zřetel na všechny aspekty SZP (ekonomický, venkovský, životní prostředí). Zavádí pojem multifunkční zemědělství. Navazuje na reformu z roku 1992. Jedním z cílů je opět snížení objemu prostředků vynakládaných na SZP při zachování konkurenceschopnosti evropského zemědělství. Zemědělci by měli být více motivováni ke kvalitní produkci v množství pokrývajícím poptávku. V této době se musela SPZ také vypořádat s nemocí šílených krav, která vypukla ve dvou obdobích, v roce 1996 a 1999. Opatření si vyžádala několik miliard eur. Ve stejné době byla v Belgii objevena kuřata, která obsahovala jedovaté dioxiny, rakouští farmáři krmili chovné vepře zakázanými hormony. Nelegální praktiky některých zemědělců zapříčinily růst všeobecné nedůvěry občanů, spotřebitelů vůči evropské zemědělské politice jako celku. Tato nepříjemná realita přiměla společenství k dalším razantním opatřením, která měla zemědělce donutit k větší ohleduplnosti k životnímu prostředí.

⁵EuroActiv.cz. *Reformy společné zemědělské politiky*. [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/zemedelstvi0/link-dossier/reformy-spolen-zemdlsk-politiky>

⁶Business Info.cz. *Evropská unie*. [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/historie-spolecne-zemedelske-politik>

▪ **Reforma SZP v roce 2003**

Tato reforma je výjimečná tím, že zásadně změnila způsob podpory zemědělců v EU. Farmáři se budou moci řídit poptávkou na trhu a většina finančních podpor bude vyplácena nezávisle na objemu produkce. Tato nová strategie SZP by měla farmáře přimět k větší konkurenceschopnosti a orientaci na tržní produkci, ale zároveň jim zaručit jistou úroveň příjmů. Také ekologickou produkci, dobré zacházení se zvířaty a kvalitu výroby podporuje řada programů. Díky reformě by měla mít Evropská unie lepší pozici při jednáních se Světovou obchodní organizací (dále WTO). EU často kritizovala za vysokou míru dotací zemědělcům, čímž jim umožnila proniknout na světové trhy s nižší cenou.

▪ **Rozšíření unie v roce 2004 o 12 členů**

V průběhu let EU přijímala další členy. 1. května 2004 do EU vstoupilo dalších 10 nových členských států (Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko a Slovinsko) a 1. ledna 2007 Bulharsko a Rumunsko. Bylo potřeba vypracovat nový model, který by členským státům umožnil individuální řešení svých problémů. Každý stát má své specifické rysy a k těm je třeba přihlížet.

▪ **Health Check 2007**

Plán modernizace SZP, který spočívá v „kontrolě stavu“, tzv. Health Check. Hlavním cílem bylo zdokonalit, zmodernizovat, zjednodušit a zefektivnit zemědělskou politiku Unie na základě zkušeností získaných z reformy roku 2003 a přizpůsobit ji vyššímu počtu členských států EU.

Výše uvedené reformy SZP vedly v průběhu let ke snižování objemu prostředků vynakládaných na její realizaci.

„Podíl SZP činil v roce 1980 72,3% všech výdajů evropského rozpočtu. Od počátku 80. let se vlády členských zemí snaží o zastavení tohoto trendu a postupné snižování tohoto podílu. To se skutečně podařilo, v roce 1990 poklesl podíl zemědělství na 58,4 % všech výdajů rozpočtu. V roce 2006 to bylo méně než polovina celkových výdajů evropského rozpočtu.”⁷

⁷ Business Info cz. *Evropská unie*. [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/historie-spolecne-zemedelske-politik>

V dnešní době jsou právní předpisy kratší a jednodušší. Téměř 80 právních aktů bylo zrušeno v rámci systému zvaného jednotná společná organizace trhu. Dnešní trh se řídí poptávkou. Přímé platby se nevyplácejí na základě objemu produkce, jak tomu bylo dříve. Nové normy nutí zemědělce být šetrnější k životnímu prostředí, vyrábět kvalitní produkty a udržovat dobré životní podmínky zvířat.

3.1.3 Současná Společná zemědělská politika EU

Jak je již zmíněno výše, SZP je nediskutovanější a nejvíce kontroverzní politikou EU. Více než 40 % unijního rozpočtu jde právě do zemědělství, což představuje 55 miliard EUR ročně, což je přibližně 0,5 % HDP EU. Každý občan EU tak přispívá na financování SZP v průměru dvěma eury týdně.⁸

Zdrojem financování evropského zemědělství je Evropský zemědělský orientační a záruční fond (dále EAGGF). Vznikl v roce 1961. Je součástí celkového rozpočtu EU a financují se z něj všechny výdaje SZP.

Příjmy rozpočtu EU tvoří především vlastní zdroje (celní výnosy z vnější hranice EU, část daně z přidané hodnoty apod.) a příspěvky jednotlivých členských zemí (ty se stanovují jako podíl na HDP). Vlastní příjmy plynou do rozpočtu automaticky, o příspěvky žádají členské země Evropskou komisi prostřednictvím Evropské rady, a to v případě, že k sestavení rozpočtu nestačí vlastní zdroje.

Vzhledem k tomu, že téměř 60 % obyvatel 27 členských států EU žije ve venkovských oblastech, které pokrývají 90% území EU, měl by, dle mého názoru, být „rozvoj venkova“ pro ES hlavní prioritou.

„Stále více se na zřetel berou přímo požadavky občanů EU, stoupá význam následujících úkolů:

- zvyšování kvality potravin v EU
- zajištění bezpečnosti potravin

⁸Evropská unie. *Společná zemědělská politika*. [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/publi/capexplained/cap_cs.pdf

- zajištění dobrých životních podmínek venkovské společnosti
- zajištění zachování zdravého životního prostředí pro další generace
- zajištění lepšího zdraví a lepších životních podmínek zvířat
- plnění výše uvedených úkolů s co nejnižšími náklady v rámci rozpočtu EU (který je financován především daňovými poplatníky, tedy řádnými občany).⁹

Z těchto oficiálních tezí je patrné, co si občané do budoucna přejí a preferují.

3.2 Zemědělství v České republice

3.2.1 Změny v oblasti zemědělství a venkova po roce 1989

Do roku 1989 byla zemědělská výroba v České republice (dále ČR) provozována na 4296 tis. ha zemědělské půdy, z toho 3232 tis. ha orné půdy. Zemědělství se podílelo na HDP zhruba 7 %. Od roku 1989 prošlo zemědělství poměrně bouřlivým vývojem. Přejít k tržnímu hospodářství představoval výrazný tlak na změny ve vlastnických vztazích, struktuře výroby a hospodárnosti.¹⁰ Byly přijaty základní legislativní normy upravující procesy privatizace, restituce a transformace. Ke změně státního vlastnictví na vlastnictví soukromé došlo i u státních podniků zemědělské prvovýroby a podniků potravinářského průmyslu.

Období 1990 – 1993 bylo charakteristické poklesem zásadních ukazatelů vývoje zemědělství. Hrubá zemědělská produkce klesla o 23,5%, došlo ke snížení stavu hospodářských zvířat, poklesu hektarových výnosů většiny zemědělských plodin, radikálnímu zhoršení výsledků hospodaření zemědělských podniků, snížení pracovníků. Toto období přineslo také zásadní změny v obnově majetkových vztahů a v podnikatelské struktuře, došlo k restitucím půdy a zemědělského majetku, k transformaci zemědělských družstev, k privatizaci státních statků. Vytvořily se nové právní formy, jak podniků fyzických osob – SHR (samostatně hospodařící rolníci), tak obchodních společností¹¹

⁹ Evropská komise, Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj. *Společná zemědělská politika*. [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/publi/capexplained/cap_cs.pdf

¹⁰ SVATOŠ M., *Ekonomika agrárního sektoru*. 3. vydání, Praha: ČZU, 1995, 178 s. ISBN 80-213-0247-X.

¹¹ Ministerstvo zemědělství ČR, *Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 1999*, „Zelená zpráva“. Praha: Agrospoj, 214 s. 2000, ISBN 80-7084-165-6.

Nejdynamičtěji rostoucí podnikatelskou formou v našem zemědělství v uplynulém období byly akciové společnosti. V akciové společnosti se v průběhu sledovaného období transformovala podstatná část družstev.

Vývoj podnikatelské struktury v našem zemědělství se v období 1989 - 2000 vyznačoval i významnými změnami ve velikostním složení - převažovala tendence k poklesu průměrné velikosti farem.

Tabulka č. 2: Podnikatelská struktura fyzických a právnických osob v zemědělství

Podnikatelská forma	1989			1993			2001		
	Počet	Průměrná výměra z.p. [ha]	Podíl na z.p. ČR [%]	Počet	Průměrná výměra z.p. [ha]	Podíl na z.p. ČR [%]	Počet	Průměrná výměra z.p. [ha]	Podíl na z.p. ČR [%]
Fyzické osoby celkem	3 205 ¹⁾	4 ¹⁾	0,4 ¹⁾	52 003	15	18,2	35 219	29	26,6
Právnické osoby celkem	1 198	8 822	86,7	2 907 ⁴⁾	2926 ⁴⁾	64,7 ⁴⁾	2 991	1 007	73,4
Obchodní společnosti celkem				1 270	573	17,1	2 095	887	44,1
z toho - spol. s.r.o.							1 437	631	21,3
- a.s.							618	1 492	22,3
Družstva	1 024	2 561	61,4	1 334 ²⁾	1 587	49,4	728	1 464	28,2
Ostatní (státní statky, jiná právní forma)	174	6 261	25,3	303 ²⁾	2 168	15,3	168	274	1,1
Podnikatelské subjekty celkem	4 403			54 910	135 ³⁾		38 210	101	

Zdroj: ČSÚ - Zemědělský registr, Statistická ročenka o půdním fondu, Zpráva o stavu českého zemědělství 1994 a 2001

Pozn.: Průměrná výměra zemědělské půdy byla vypočtena za podnikatelské subjekty obhospodařující zemědělskou půdu.

- kvalifikovaný odhad
- údaje Statistického registru organizací
- bez zemědělců do 1 ha z.p.
- nezahrnutý všechny právnické osob

V roce 1992 byla zahájena privatizace podnikatelských činností v lesním hospodářství. Služby pro vlastníky lesů jsou převážně prováděny dodavatelským způsobem soukromými subjekty. Více jak 90 % všech prací ve státních lesích je prováděno soukromými podnikatelskými subjekty.¹²

3.2.2 Vstup České republiky do EU – historická volba, která se vyplatí

ČR podala oficiální žádost o vstup do EU 17. ledna 1996. Do EU vstoupila 1. května 2004. Před vstupem vedla EU s ČR časově náročná přístupová jednání, jejichž cílem bylo vyjednat konkrétní podmínky přistoupení.

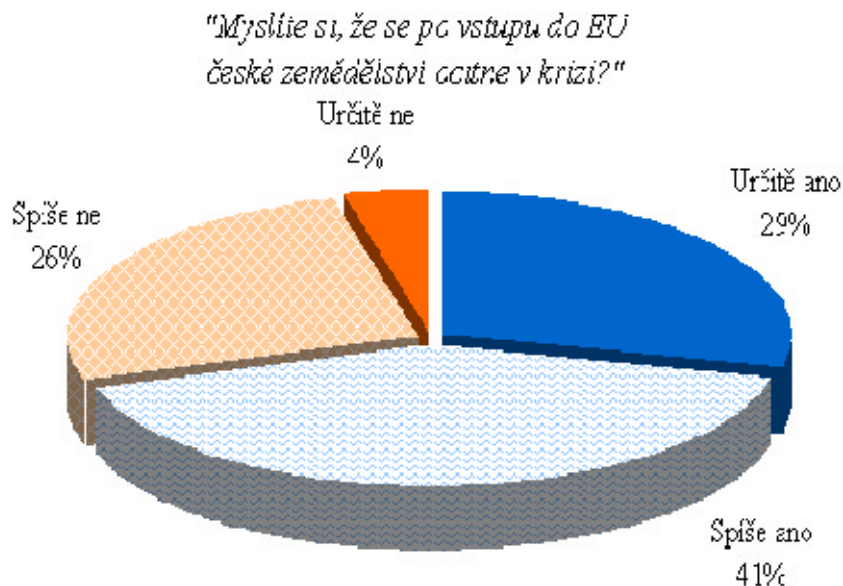
V referendu o přistoupení, které se konalo v červnu roku 2003, pro vstup hlasovalo 77,3% Čechů a proti se vyslovilo 22,7% voličů.¹³ Přestože názor většiny občanů byl pro vstup do EU, při konkrétnějších úvahách lidé vyjádřili určité obavy. Kladli si otázku: Jaký dopad bude mít vstup do EU na jednotlivá odvětví hospodářství? V otázkách zemědělství Češi vyjádřili znepokojení s tím, co farmáře po vstupu do EU čeká. Téměř 90% lidí si myslela, že obstát v evropské konkurenci budou mít čeští zemědělci velmi těžké.

¹² Ministerstvo pro místní rozvoj. *Fondy Evropské unie*. [online]. [cit. 2010-03-15]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Operacni-programy/OP-ROZVOJ-VENKOVA-A-MULTIFUNKCNI-ZEMEDELSTVI/Dokumenty/Programovy-dokument-OP-Rozvoj-venkova-a-multifunc/2--Analyza-ekonomicke-a-socialni-situace/2-2--Strukturalni-zmeny-v-zemedelstvi-od-roku-1989/2-2-4--Podnikatelska-struktura>

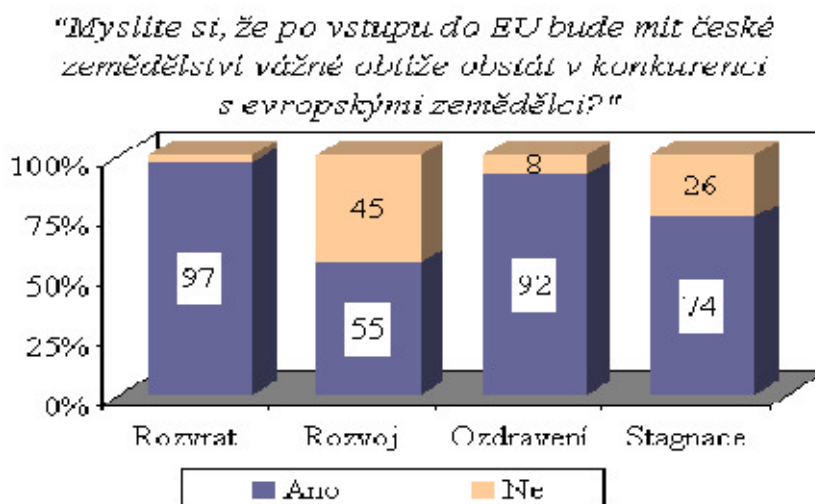
¹³ Eurozpravy.cz. *Společnost*. [online]. [cit. 2011-04-03]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/spolecnost/25505-cesi-by-dnes-do-eu-nevstoupili-euro-nechteji/>

Tyto názory potvrdil i výzkum agentury STEM v roce 2003.

Graf č. 1: Myslíte si, že se po vstupu do EU české zemědělství ocitne v krizi?

Graf č. 2: Myslíte si, že po vstupu do EU bude mít české zemědělství vážné obtíže obstát v konkurenci s evropskými zemědělci

Zdroj: STEM, Trendy 3/2003¹⁴

¹⁴ TOMÁŠEK, M. Tisková konference STEM. [online]. 1.4. 2003. [cit. 2010-03-30]. Dostupné z: <http://www.stem.cz/tisk.php?id=506>

V období vstupu do EU probíhala v ČR stále reforma zemědělství (Česká republika tedy neměla dostatek času se na nové změny připravit), což způsobilo vyjednání ne zcela příznivých podmínek pro české zemědělce. Nicméně evropské dotace, zásadně podpořily české zemědělství, důsledkem toho byl zaznamenán růst ekonomiky, produktivity práce, příjmů, rentability farem a produkce.

Z mého pohledu je po vstupu do EU české zemědělství výkonnější a efektivnější. Paradoxně český stát stěžuje podmínky podnikání v zemědělství (nedostatečná podpora malých farem, složitá administrativa při udělování žádostí o dotace, sociální podmínky zemědělců). Pominu-li některé omezující nástroje SZP, např. nerovné udělování dotací, vyměřování kvót a následné penalizace za přebytky, právě EU nutí ČR dodržovat jasná pravidla.

3.2.3 Možnosti ČR v čerpání z fondů EU a národních zdrojů

Po vstupu ČR do EU jsou zemědělcům nabízeny evropské dotační programy (většinou částečně kofinancované ze státního rozpočtu ČR), které jsou vhodně doplněny národními dotačními programy (plně hrazeny ze státního rozpočtu ČR). Evropské dotační programy spolu s národními doplňkovými platbami administruje a vyplácí Státní zemědělský intervenční fond.¹⁵

Dotační zdroje lze v ČR rozdělit na dvě základní skupiny, podle zdrojů finančních prostředků:

- **Fondy EU**

Pod pojem „Fondy EU“ rozumíme realizaci evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. Pro podporu regionů v zemědělství využívá strukturální politika následující fondy:

¹⁵ Ministerstvo zemědělství. *Dotace*. [online]. [cit. 2010-03-15]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/>

Strukturální fondy:

- Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)
- Evropský zemědělský orientační a záruční fond (EAGGF)
- Evropský sociální fond (ESF)
- Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG)

Fond soudržnosti (FS), nebo-li kohezní fond¹⁶

Fondy se nazývají strukturální, protože mají pomáhat snižovat rozdíly mezi jednotlivými regiony EU i v rámci daného státu.

ERDF poskytuje finance převážně na investiční projekty – výstavby, rekonstrukce, stroje apod.

ESF naopak poskytuje prostředky na tzv. „měkké“ projekty, jak je např. vzdělávání, začleňování ohrožených skupin do společnosti a další sociální aktivity.

EAGGF slouží k financování SZP.

FIFG podílí se na modernizaci rybářského průmyslu.

FS byl založen za účelem usnadnění vstupu do hospodářské a měnové unie. Na rozdíl od Strukturálních fondů jsou prostředky z tohoto fondu určeny na konkrétní velké projekty v oblasti životního prostředí a dopravy. Řídícím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj.¹⁷

▪ **Národní dotace**

Jsou dotace hrazené čistě ze státního rozpočtu ČR administrované Ministerstvem zemědělství ČR a lze je rozdělit do třech základních směrů:

- podpory různého charakteru vyhlášené formou Zásad, které každoročně schvaluje ministr zemědělství
- podpory směřující do lesního hospodářství

¹⁶ Ministerstvo pro místní rozvoj. *Fondy Evropské unie*. [online]. [cit. 2010-03-03]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

¹⁷ Redakce Marketing Journal. *Marketing journal, cz*. [online]. [cit. 2010-03-01]. Dostupné z: [http://www.m-journal.cz/cs/praxe/z-praxe/uvod-do-problematiky-\(cerpani-prostredku\)-z-evropskych-fondu_s407x5124.html](http://www.m-journal.cz/cs/praxe/z-praxe/uvod-do-problematiky-(cerpani-prostredku)-z-evropskych-fondu_s407x5124.html)

- podpory směřující do vodního hospodářství.

Těmito dotačními programy přispívá stát k udržování výrobního potenciálu zemědělství a jeho podílu na rozvoji venkovského prostoru.

3.2.4 Dotační politika ČR v oblasti zemědělství a venkova od roku 1989 – 2006

▪ Program SAPARD

Aby tento program mohl být spuštěn, musel být vypracován Plán rozvoje zemědělství a venkova České republiky na období 2000 – 2006 a uzavřeny několikaleté dohody mezi Českou republikou a Komisí ES. Program mohl být využit jen do vstupu do EU. Právě prostřednictvím SAPARDu nabírala ČR první zkušenosti v čerpání dotací z EU.

SAPARD byl vytvořen konkrétně na realizaci projektů zaměřených na rekonstrukce a modernizace provozů živočišné výroby, modernizace skladovacích technologií, plnění hygienických a veterinárních standardů, obnovu vlastnických vztahů a protierozní ochranu v rámci pozemkových úprav, rozvoj agroturistiky na venkově, pomoc při zachování kulturního dědictví na českém venkově.

Cílem programu bylo přispět k zavádění práva ES v oblasti společné zemědělské politiky, řešit prioritní a specifické problémy spojené s trvale udržitelnými změnami v sektoru zemědělství a ve venkovských oblastech kandidátských zemí. Jak již bylo zmíněno, velkým přínosem SAPARDu bylo také možnost osvojit si náročná pravidla strukturálních fondů EU a principů programování.¹⁸

▪ Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ) 2000 – 2006

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (dále OP Zemědělství) je programový dokument, který představuje základní koncepční rámec připravený

¹⁸ Kolektiv pracovníků Agentury SAPARD, *Program SAPARD v České republice*, 2002, ISBN 80-7271-1000-8.

ministerstvem zemědělství pro poskytování projektových podpor pro české zemědělství a venkov v období 2004-2006. OP Zemědělství navazuje v převážné míře na opatření předvstupního programu SAPARD a pokrývá celé území ČR kromě Prahy. Možnými žadateli jsou převážně podnikatelé v zemědělství.¹⁹

Cílem OP Zemědělství je zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova s důrazem na nahrazení zastaralých technologií, podpora zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělských produktů, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělské a lesnické výroby, konsolidace vlastnictví půdy, ochrana životního prostředí, podpora lesního a vodního hospodářství a stabilizace stávajících pracovních míst na venkově.

Současně realizuje iniciativu Společenství LEADER+. Cílem je rovněž prohloubení diverzifikace zemědělských aktivit, tedy vytváření nových pracovních míst v alternativních oblastech a růst příjmů venkovského obyvatelstva. Celkovým cílem programu je zlepšení organizačních schopností subjektů působících ve venkovských územích. Za implementaci jednotlivých priorit je odpovědné Ministerstvo zemědělství ČR, které je řídicím orgánem OP RVMZ.

▪ **Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP)**

Programový dokument Horizontální plán venkovského rozvoje (HRDP) slouží k čerpání finančních prostředků z garanční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF). Z tohoto programu je možné čerpat na celém území ČR. Opatření, která vyplývají z osnov HRDP se zabývají:

- Předčasné ukončení zemědělské činnosti
- Méně příznivé oblasti a oblasti s environmentálními omezeními
- Aero-environmentální opatření
- Lesnictví
- Zakládání skupin výrobců

¹⁹ Databáze využití nepotravinářské zemědělské produkce. *Zemědělství a vstup ČR do EU*. [online]. [cit. 2010-02-27]. Dostupné z:

<http://www2.zf.jcu.cz/~moudry/databaze/index.php?n1=6&n2=0&n3=0&n4=0&poloha=1>

- Technická pomoc²⁰

3.2.5 Dotační politika ČR v oblasti zemědělství a venkova v období let 2007 – 2013

Mezi základní dotační nástroje v ČR patří:

- Přímé platby
- Program rozvoje venkova ČR na období 2007 až 2013
- Operační program Rybářství na období 2007 až 2013
- Dotace v rámci Společné organizace trhu
- Národní dotace
- Podpůrný garanční a lesnický fond

▪ Přímé platby

ČR čerpá přímé platby, zahrnující jednotnou platbu na plochu (SAPS), od roku 2004, tedy po vstupu do EU. Tyto platby neaplikuje v plné výši. (SAPS) dorovnávají Národní doplňkové platby (Top-Up) plně hrazeny ze státního rozpočtu. Čeští zemědělci jsou oproti plnému systému přímých podpor v původních tzv. „starých zemích“ EU znevýhodňováni, proto je (Top-Up) dorovnávají. Dosažení 100% by mělo nastat v roce 2013. Obě tyto žádosti jsou podávány v rámci jednotné žádosti do 15. května kalendářního roku.

Stále platí, že pro „staré členské státy“ existují jiné podmínky než pro „nové členské státy“. Ministr Ivan Fuksa několikrát zmínil, že bude prosazovat „spravedlivé“ zemědělské dotace, nikoliv rovné.

Náměstek ministra pro zemědělskou a rybářskou politiku EU tuto problematiku komentoval slovy: „Naší prioritou jsou spravedlivé podmínky pro všechny farmáře

napříč EU. Názor ČR není mezi členskými státy EU ojedinělý, věřím v širší podporu, zejména nových členských států“, dodává.²¹

²⁰Státní zemědělský intervenční fond. *HRDP*. [online]. [cit. 2010-03-01]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/hrdp>

▪ Program rozvoje venkova 2007 - 2013

Program rozvoje venkova ČR je dotován EU z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy. Řídícím orgánem PRV je Ministerstvo zemědělství ČR. Zprostředkujícím subjektem PRV je Státní zemědělský intervenční fond. Celková částka přidělených prostředků z EAFRD je přibližně 2,8 mld. €, což spolu s příspěvkem ze státního rozpočtu ČR představuje na celé sedmileté období částku zhruba 3,6 mld. €.

Program je členěn na čtyři základní osy:

OSA I

Je zaměřena na zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví. Finanční alokace na osu I činí 22,39 % celkových prostředků EZFRV. Podpory v rámci Osy I nepovedou ke zvýšení zemědělské prvovýroby. Prioritní oblastí je modernizace zemědělských podniků, pozemkové úpravy a přidávání hodnoty zemědělským produktům, proto je na tyto účely soustředěno největší množství finančních prostředků.

OSA II

Je zaměřena na zlepšování životního prostředí a krajiny a udržitelné využívání zemědělské a lesní půdy. Jedná se o platby v rámci méně příznivých oblastí (LFA), agroenvironmentální opatření (AEO) a platby v rámci oblastí Natura 2000 na zemědělské půdě. Prioritní oblastí v rámci projektových opatření je obnova lesů po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů.

OSA III

Směřuje ke zkvalitnění života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova. Tyto cíle vycházejí z analýz problémů venkova a jeho potřeb v oblasti vzniku

²¹ EuroActiv cz. *Zemědělství*. 21.10. 2010 [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/zemedelstvi0/interview/juraj-chmiel-prime-platby-v-szp-musi-projit-zasadni-reformou-008023>

nových pracovních příležitostí, dostupnosti místních služeb a úrovně kvality života obecně.

OSA IV

Hlavním cílem Osy IV je realizovat místní rozvojové strategie (tedy Strategický plán Leader) a spolupráci místních partnerství. Principy Leaderu jsou pro rozvoj venkovských oblastí zvláště vhodnou metodou, protože sloučením různých subjektů působících v rurálním prostoru tyto principy vedou k pozitivním efektům.

Program rozvoje venkova (PRV) je evropským zdrojem finančních prostředků kofinancovaných částečně ČR. Podpory jsou svým charakterem buď investiční (zejména osa I, III a IV) nebo plošné (osa II s výjimkou řešení lesních kalamit a podpory funkcí lesa). Plošné podpory jsou podávány formou tzv. jednotné žádosti. V rámci investičních podpor jsou vyhlašovány výzvy na příjem projektů.²²

- **Operační program Rybářství**

Je evropským zdrojem finančních prostředků kofinancovaných částečně ČR. Je to střednědobý programový dokument, na základě něhož je čerpána podpora pro oblast rybářství z Evropského rybářského fondu (dále EFF) Podpory jsou svým charakterem investiční. Na příjem projektů jsou vyhlašovány výzvy na příjem projektů.

- **Dotace v rámci Společné organizace trhu**

Z hlediska podpor poskytovaných v rámci společných organizací trhu jsou zde prezentovány pouze podpory organizovanosti producentů základny v rámci komodity ovoce a zelenina a dále podpory směřované do komodity víno. Jedná se o podpory evropské s částečným kofinancováním ze státního rozpočtu ČR.

²² Státní zemědělský intervenční fond. *Program rozvoje venkova*. [online]. [cit. 2010-03-07]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>

- **Národní dotace**

Národní dotace hrazené čistě ze státního rozpočtu ČR administrované Ministerstvem zemědělství ČR jsou rozděleny do třech základních směrů - podpory různého charakteru vyhlášené formou Zásad, které každoročně schvaluje ministr zemědělství, podpory směřující do lesního hospodářství a podpory směřující do vodního hospodářství.

Další možností je čerpání podpor prostřednictvím PGRLF. Hlavní činností tohoto fondu je poskytování podpor ve formě dotací úroků a garancí části jejich jistiny úvěrů na ekonomicky návratné podnikatelské záměry, a to v rámci programu Zemědělec a programu Půda. Zdrojem finančních prostředků je státní rozpočet ČR. Podpora se poskytuje pouze v oblasti financování agrární techniky.

4. Praktická část

4.1 Úvod do praktické části

Pro praktickou část své bakalářské práce jsem si vybrala jihočeský zemědělský podnik - samostatně hospodařící fyzickou osobu.

ZP zamýšlí rozšířit své podnikatelské aktivity o agroturistiku a venkovskou turistiku. Záměrem je na vlastních pozemcích vybudovat penzion s ubytovací kapacitou 10 lůžek a půjčovnu sportovních potřeb pro celoroční využití. Součástí rekreačního vyžití je předpokládáno i sportovní jezdeckví.

K podpoře profinancování projektu se ZP rozhodl podat žádost o dotaci z programu rozvoje venkova.

V současné době je zpracován projekt, součástí je, kromě obecných částí, jeho popis a rozpočet. Dle platné metodiky vypracování žádosti o dotaci není přílohou projektu jeho ekonomické zhodnocení.

Cílem mé práce je ekonomické zhodnocení projektu „Ubytovací zařízení pro agroturistiku“ z pohledu variant profinancování nákladů projektu, doby návratnosti investice a zhodnocení efektivnosti provozu.

Plánovaný projekt, vzhledem k cíli mé práce, budu uvažovat jako samostatný podnik bez vazby na současné aktivity zemědělského podniku.

V následující kapitole je stručně popsán současný stav zemědělského podniku z pohledu jeho velikosti a výrobní struktury.

4.2 Charakteristika Zemědělského podniku

Právní forma:	samostatně hospodařící rolník Zemědělský podnik (dále jen ZP)
Jméno:	XXX
Místo podnikání:	jižní Čechy

ZP XXX se nachází 5 km jihovýchodně od Dolních Hořic v katastrálním území Nové Dvory u Okřína.

4.2.1 Výrobní struktura Zemědělského podniku

ZP hospodaří na pozemcích o rozloze 18,3 ha, z toho 0,85 ha tvoří orná půda, na které je pěstována píce a 17,45 ha trvalé travní porosty (louky a pastviny).

Ostatní plochy tvoří 2,95 ha, část tvoří cesty a část bude využita pro založení porostu rychle rostoucích dřevin. Výhled do budoucna je na části této plochy založit les.

ZP chová 25 ks masného plemene skotu Higland (krávy, býci, telata) s extenzivním výkrmem (výkrm s využitím pastevních systémů) s minimálními nároky na lidskou práci. Dalším druhem chovaných hospodářských zvířat je masné plemeno ovce Sulffolk v počtu 13 kusů a 4 ks jezdeckých koní.

4.2.2 Financování Zemědělského podniku

K dnešnímu dni nevykazuje ZP žádné úvěry, provoz financuje z prodeje vlastních produktů a provozních dotací.

Hlavní příjmy pramení z prodeje ekologického masa a píce. Část vyprodukované píce je určena pro vlastní spotřebu.

ZP čerpá provozní dotace z EU a národních zdrojů, které jsou významnou položkou příjmů. Programy a fondy, které jsou určeny na financování provozu běžné činnosti, využívá každým rokem. Provozní dotace čerpá prostřednictvím Jednotné žádosti, kterou ZP podává na místně příslušná pracoviště Agentur pro zemědělství a venkov (AZV) a to nejpozději do 15. května kalendářního roku.

4.2.3 Dotace získané na základě Jednotné žádosti

Tato dotace představuje pro ZP zásadní význam, neboť výše plateb se každým rokem pohybuje kolem 16 863,- Kč na jeden hektar.

- **Ošetřování travních porostů**

Program PRV Osa II - agroenvironmentální opatření (PRV – Agro – Envi)

Podopatření – Ošetřování travních porostů

ZP v roce 2010 získal dotaci ve výši 30 635 Kč. Účelem je ošetření travních porostů k udržování krajiny. Podmínkou pro získání dotace je do určitého data louky dvakrát do roka pokosit.

- **Zatravnění orné půdy**

Program PRV – OSA II - agroenvironmentální opatření (PRV – Agro – Envi)

Podopatření – péče o krajinu.

ZP v roce 2010 získal dotaci ve výši 28 842 Kč.

ZP každým rokem zatravněuje část půdy a to na základě podmínek tohoto opatření. Cílem tohoto opatření je ekologická stabilita krajiny.

- **Ekologické zemědělství**

Program PRV – OSA II - agroenvironmentální opatření (PRV – Agro – Envi)

Podopatření - postupy šetrné k životnímu prostředí.

Podopatření - péče o krajinu z titulu zatravnění orné půdy.

Dotace v roce 2010 činila 21 873 Kč.

Tato platba motivuje zemědělce k šetrné péči o životní prostředí. Biologická různorodost na travních porostech.

- **Méně příznivé oblasti**

Program HRDP – Méně příznivé oblasti a oblasti ekologickými omezeními

V roce 2010 by poskytnuta dotace v částce 55 175 Kč.

- **Jednotná platba na plochu (SAPS)**

Je poskytována na veškerou půdu bez rozdílu, co je na ní pěstováno.

Tato platba byla poskytnuta ve výši 68 190 Kč.

- **Národní doplňkové platby k jednotné platbě na plochu (TOP-UP)**

ZP také využívá platbu na přežvýkace, krávy a zemědělskou půdu.

Platba na přežvýkace byla poskytnuta ve výši 8.183 Kč.

Platba za chov krav ve výši 19 682 Kč.

Platba na zemědělskou půdu ve výši 21 762 Kč.

Dle nařízení vlády se od roku 2011 TOP-UP na zemědělskou půdu nebude poskytovat.

Tyto přiznané (nárokové) dotace jsou spolufinancovány EU. Z rozpočtu EU je poskytnuto 80% z přiznaných finančních prostředků, z rozpočtu ČR se poskytuje 20% finančních prostředků.

Tabulka č. 3: Přehled dotací ZP za období 2009 - 2010

Dotace/rok	2009	2010
Ošetřování travních porostů	24 656 Kč	30 635 Kč
Zatravnění půdy	21 873 Kč	28 842 Kč
Ekologické zemědělství	62 745 Kč	67 170 Kč
Méně příznivé oblasti	38 002 Kč	55 175 Kč
SAPS	47 135 Kč	68 170 Kč
TOP-UP	35 805 Kč	49 627 Kč
Celkem	230 216 Kč	299 619 Kč

Zdroj: práce autora

Ze srovnání přijatých dotací v roce 2009 a 2010 je patrné zvyšování dotace získané na základě Jednotné žádosti, což je důsledek zvyšujících se přímých plateb novým členským státům EU.

4.2.4 SWOT analýza ZP

Tabulka č. 4: SWOT analýza ZP

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
krásná příroda a čistý vzduch	nízké financování vlastními zdroji
geografická poloha kraje	vysoký věk
turisticky atraktivní příroda	bez zaměstnanců, závislost na vlastní osobě
nulová míra zadlužení	zastaralé objekty, technologie
produktová nezávislost	chybí koncepce rozvoje podniku
Příležitost (O)	Hrozby (T)
zaměstnání dalších členů rodiny	malý podnik
cestovní ruch, agroturistika, ekologie	závislost na dotacích z EU a národních zdrojů
dotace z EU a národních zdrojů	ekologická havárie JETE
nová koncepce rozvoje podniku	přírodní vlivy
Reklama	lidský faktor

Zdroj: práce autora

Jižní Čechy jsou vyhledávanou oblastí pro rekreaci. Mezi její přednosti patří přírodní i kulturně-historická rozmanitost, velký počet přístupných kulturních památek a zachovalost venkovského charakteru vesnic. Právě rozmáhající se zájem o venkovskou rekreaci vytváří podmínky pro další obor činnosti v zemědělství – agroturistiku.

4.3 Projekt

4.3.1 Název projektu

Ubytovací zařízení pro agroturistiku

Osa III. Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace
hospodářství venkova

Opatření III.1.3 Podpora cestovního ruchu

Záměr b) b) Ubytování, sport

Žadatel o finanční podporu z Programu rozvoje venkova předloží svoji žádost společně s projektem a všemi povinnými přílohami regionálnímu pracovišti odboru SZIF v Českých Budějovicích.

Adresa regionálního pracoviště: Agentura SZIF
Regionální pracoviště České Budějovice
Rudolfovská 80
370 České Budějovice

4.3.2 Žadatel

XXX

Adresa: Dolní Hořice

PSČ: 391 55 Dolní Hořice

Mobil:

Soukromý zemědělský podnikatel

IČO:

DIČ:

RČ:

4.3.3 Popis projektu

Záměrem je vybudovat ubytovací zařízení pro agroturistiku v obci Nové Dvory. Na akci je vydán souhlas s provedením ohlášené stavby. Zařízení pro agroturistiku bude využíváno v letním i zimním období.

Konkrétní činnosti, které budou realizovány v rámci projektu.

- náklady na stavbu malokapacitního ubytovacího a stravovacího zařízení (stavební materiál, stavební práce, bourací práce, technická zařízení stavby)
- náklady na stavbu půjčovny sportovních potřeb (stavební materiál)
- vybavení pro malokapacitní kuchyň a stravovací zařízení (nábytek, kuchyňské vybavení, elektrické spotřebiče)
- nákup vybavení a sportovních potřeb pro půjčovny a zařízení pro sportovní vyžití
- náklady na výstavbu příjezdové cesty, odstavných stání (parkovací místa) a úprava povrchu včetně oplocení v areálu ubytovacího zařízení
- nákup a výsadba zeleně v souvislosti s projektem
- nákup nezbytné výpočetní techniky v souvislosti s projektem

4.3.4 Časový harmonogram realizace projektu

Tabulka č. 5: Časový harmonogram projektu

Popis fáze realizace projektu	Časový plán
Podání žádosti o dotaci	06/2011
Realizace výběrového řízení	01 – 02 /2012
Realizace projektu	02/2012 – 10/2013
Podání žádosti o proplacení	11/2013

Fáze projektu/Rok/Měsíc	2011											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Podání žádosti o dotaci						X						
Realizace výběrového řízení												
Realizace projektu												
Podání žádosti o proplacení												

Fáze projektu/Rok/Měsíc	2012											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Podání žádosti o dotaci												
Realizace výběrového řízení	x	X										
Realizace projektu			X	x	x	x	x	x	x	x	x	X
Podání žádosti o proplacení												

Fáze projektu/Rok/Měsíc	2013											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Podání žádosti o dotaci												
Realizace výběrového řízení												
Realizace projektu	x	x	x	x	x							
Podání žádosti o proplacení						x						

Zdroj: projektová dokumentace

4.3.5 Technické řešení projektu

Objekt bude řešen jako dvoupodlažní se suterénem a obytným podkrovím. V suterénu je navržena garáž správce objektu (nezpůsobilé výdaje), půjčovna sedel – sedlárna, půjčovna kol, lyží a dalších sportovních potřeb, společná místnost a místnost na ping pong. V prvním nadzemním podlaží je navržen samostatný byt správce objektu (nezpůsobilé výdaje). Ve druhém podlaží a podkroví jsou dva mezonetové ubytovací apartmány. Vybavení ubytovacích interiérových prostor bude obsahovat běžný nábytek pro ubytování a ukládání šatstva, součástí každého ubytovacího apartmánu je kuchyňská linka s vybavením. Výpočetní techniku možno využít i pro ubytované hosty.

4.3.6 Kriteria hodnocení projektu

Žadatel vytvoří do 6. měsíců od data převedení dotace žadateli 1 pracovní místo.

Projekt je realizován na území obce v rozmezí 500 až 1000 obyvatel.

Součástí projektu je půjčovna sportovních potřeb.

Žadatel je registrován jako ekologický podnikatel.

4.3.7 Výsledek projektu

Vzniklé ubytovací zařízení bude zcela odpovídat obecným standardům pro klasickou venkovskou turistiku a zároveň vytvoří 1 pracovní místo v regionu se zvyšující se mírou nezaměstnanosti.

Tabulka č. 6: Přehled zaměstnanců

Nový zaměstnanec	datum nástupu	Místo výkonu práce	Náplň práce	Stanovená pracovní doba	Mzda
1.		penzion	Úklidová a provozní práce	8 hod	8500 Kč

Zdroj: projektová dokumentace

4.3.8 Rozpočet projektu

Celkové výdaje resp. rozpočet projektu jsou plánované ve výši 8 457 610 Kč včetně DPH.

Tabulka č. 7: Rozpočet projektu

Druh investice	kód	Odhad nákladů v Kč bez DPH
náklady na stavbu malokapacitního ubytovacího a stravovacího zařízení, (stavební materiál, stavební práce, technická infrastruktura k budově, technická zařízení staveb	1	4 711 846
náklady na stavbu půjčovny sportovních potřeb, (stavební materiál, stavební práce, bourací práce)	2	386 725
vybavení pro malokapacitní ubytovací a stravovací zařízení (nábytek, kuchyňské vybavení, elektrické spotřebiče	4	524 437
nákup vybavení a sportovních potřeb pro půjčovny a zařízení pro sportovní využití	5	450 000
náklady na výstavbu příjezdové cesty, odstavných stání (parkovací místa, stání pro karavany) a úpravu povrchů včetně oplocení v areálu malokapacitního ubytovacího zařízení	6	700 000
nákup a výsadba doprovodné zeleně v souvislosti s projektem	8	130 000
nákup nezbytné výpočetní techniky v souvislosti s projektem	9	65 000
technická dokumentace: dokumentace pro provádění staveb, výkaz výměr a položkový rozpočet, stavební dozor, dokumentace skutečného provedení stavby po dokončení stavby	13	80 000
Výdaje v Kč bez DPH		7 048 008
DPH 20 %		1 409 602
Celkem výdaje projektu		8 457 610

Zdroj: projektová dokumentace

4.3.9 Výpočet způsobilých a nezpůsobilých výdajů projektu dle metodiky

a) Způsobilé výdaje

Tabulka č. 8: Limity pro výpočet způsobilých výdajů

Kód způsobilého výdaje	Limity na jednotku	Počet jednotek (m2)	Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace /počet jednotek
1	17 500 Kč/m2	162,42 m2	15 500 ač
2	1 000 000 Kč	24,95 m2	386 725 Kč
4	3 750 Kč/m2	Místnosti 1.03 (19,41 m2)+3.02+3.03+3.04+3.05+3.06+3.07 (90,06 m2)+ 4.01+4.02 (30,38 m2)= 139,85 m2	3 749,99 Kč
5	500 000 Kč		450 000 Kč
6	nestanoven		700 000 Kč
8	nestanoven		130 000 Kč
9	nestanoven		65 000 Kč
13	80 000 Kč		80 000 Kč

Zdroj: projektová dokumentace

Výpočet způsobilých výdajů podle vzorce:

$$\frac{v}{v+x} \cdot x \cdot y = z$$

v - je podlahová plocha objektu, která slouží k realizaci cíle a účelu projektu
(Kód 1,2), 162,42 m2 prostory pro agroturistiku + 24,95 m2 půjčovna sportovních potřeb= 187,37 m2

x - podlahová plocha sloužící k jiným účelům
(byť správce a garáž správce) 116,62 m2

y - jsou náklady na stavbu celého projektu, vyjma nezpůsobilých výdajů
(187,37+116,62+ společné prostory 25,1= 329,09 m2 x 15 500 Kč = 5 100 895 Kč

$$\text{Způsobilé výdaje} = \frac{187,37}{187,37+116,62} \cdot 5\,100\,895 = 3\,142\,151 \text{ Kč}$$

Současně musí platit, že podlahová plocha objektu, která slouží k realizaci cíle a účelu projektu musí být větší než 40 %.

v

----- je větší než 0,4

v + y

$$187,37 / 187,37 + 116,62 = 0,62 \quad 0,62 \text{ je větší než } 0,4$$

Tabulka č. 9: Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace

Kód	Částka (Kč)	Lokace	Podlahová plocha v m ²	Konstrukční část/Stroj s příslušenstvím
1	2 755 426	Suterén, Místnosti - 1.03, 1.06, 2 NP, Místnosti - 3.02,3.03,3.04,3.05,3.06,3.07, Podkroví - Místnosti 4.01,4.02	162,42 m2	zemní práce, stavební materiál, stavební práce, vytápění, instalace, elektro, infrastruktura
2	386 725	Suterén, Místnosti 1.01,1.07	24,95 m2	zemní práce, stavební materiál, stavební práce, technika staveb - vytápění, instalace elektro
4	524	Suterén – Místnost 1.03	24,95 m2	televize, audio, video, stolky, židle, úložné skříňky a poličky
		2 NP- Místnosti - 3.02,3.03,3.04,3.05,3.06,3.07	90,06 m2	šatní stěna, botník, koupelnové skříňky, sušák ručníků, kuchyňská linka s vybavením, lednice s mrazákem, varný panel, trouba, mikrovlnná trouba, myčka nádobí, jídelní stůl, židle, příborník, skříňka na sklo, konferenční stůl, rozkládací sedací souprava, stůl pod televizi, křeslo, televize, audio, video
		Podkroví - Místnost 4.01,4.02	30,38 m2	Postele s matracemi, noční stolky, úložné skříňky, křesla, koberce
5	450 000	Suterén - Místnost 1.01, 1.06,1.07	47,37 m2	nákup sportovních potřeb pro půjčovnu - jízdní kola, běžky, sjezdové lyže, snowkiting, fotbalový a volejbalový míč, síť na volejbal, ochranné přilby na koně a snowkiting, sedla, uzdění na koně, sáňky, boty na lyže sjezdové, pingpongový stůl a pálky, kolečkové brusle
6	700 000	pč. 27/5		Příjezdová cesta, opěrné zidky, parkovací místa, stání pro karavany, oplocení areálu
8	130 000	pč. 27/5		Nákup a výsadba zeleně, terénní úpravy a zatravnění
9	65 000	Místnost 1.03		Počítač, tiskárna, scanner
13	80 000			technická dokumentace: dokumentace pro provedení stavby

Celkem 5 091 588 Kč

Celkové způsobilé výdaje

Zdroj: projektová dokumentace

b) Nezpůsobilé výdaje

Náklady na stavební práce, materiál, technologie, vybavení atd., které slouží pouze jiným potřebám než účelu a cíli záměru nejsou způsobilé ke spolufinancování – nezpůsobilé výdaje (byt správce a garáž správce – výměra 116,62 m²). Společné prostory nejsou zahrnuty.

Nezpůsobilé výdaje projektu jsou plánovány ve výši 3 533 456 Kč a zahrnují DPH a nezpůsobilé výdaje na byt správce a společné prostory (116,62 m²).

Tabulka č. 10: Nezpůsobilé výdaje

Druh investice	Náklady v Kč
Nezpůsobilé výdaje	1 958 744
DPH	1 409 602
Nezpůsobilé výdaje celkem	3 366 022

Zdroj: projektová dokumentace

Rozdíl 5 100 895 – 3 142 151 = 1 958 744 Kč je zahrnut do nezpůsobilých výdajů.

DPH 20 % z celého projektu. Žadatel je plátcem DPH, tuto část bude nárokovat u FÚ.

Výpočet způsobilých a nezpůsobilých výdajů slouží pro stanovení výše dotace. Dle pravidel programu je možné poskytnout dotaci do výše 50 % způsobilých výdajů. Žadatel si je vědom skutečnosti, že pokud mu bude přiznána dotace v maximální možné míře, tj. 50 % způsobilých výdajů, usnadní tato částka významně financování projektu. Zároveň si je ale vědom, že pokud bude žádat o dotaci menší než je maximum, má větší naději na přiznání dotace.

Z tohoto důvodu budou zpracovány 2 varianty financování projektu a to při žádosti o dotaci ve výši 50 % způsobilých výdajů a žádosti o dotaci ve výši 35 % způsobilých výdajů.

1. varianta - dotace ve výši 50 % způsobilých výdajů činí 2 545 tis. Kč

2. varianta - dotace ve výši 35 % způsobilých výdajů činí 1 782 tis. Kč

Platí, že dotace je poskytnuta pouze na stavební práce související s výstavbou penzionu a půjčovny sportovních potřeb (kód 001 a 002).

4.4 *Financování projektu*

Profinancování projektu spočívá v:

- získání dotace z EU a národních zdrojů
- čerpání úvěru
- vlastní zdroje v omezené výši 1 000 000 Kč

Konstanty výpočtu jednotlivých variant

Celkové výdaje projektu 7 048 tis. Kč

Varianta 1.

Dotace	2 545 tis. Kč
Úvěr	4 000 tis. Kč
Vlastní zdroje	1 000 tis. Kč, z toho na projekt 528 tis. Kč

Varianta 2.

Dotace	1 782 tis. Kč
Úvěr	4 800 tis. Kč
Vlastní zdroje	1 000 tis. Kč, z toho na projekt 493 tis. Kč

Kalkulace ročních příjmů a výdajů (bez DPH)

Příjmy

za ubytování

1. rok 10 lůžek, průměrná obsazenost 40 % cena lůžka 500,- Kč
2. rok 10 lůžek, průměrná obsazenost 45 % cena lůžka 500,- Kč
- od 3. roku 10 lůžek, průměrná obsazenost 50 %..... cena lůžka 500,- Kč

za půjčovné sportovních potřeb

- kalkulovaná výše 200 Kč na osobu a den

Provozní výdaje

Mzdové náklady	140 tis. Kč
Náklady na energie	150 tis. Kč
Údržba o opravy objektu	60 tis. Kč
Internet, televize, radio, telefon	50 tis. Kč
Spotřební materiál	60 tis. Kč
Propagace, inzerce	40 tis. Kč
Pojištění, daně	20 tis. Kč
CELKEM	520 tis. Kč

Proměnné výpočtu jednotlivých variant

Základní proměnnou je procento/výše poskytnuté dotace. Z této hodnoty se odvíjí výše úvěru, resp. výše roční splátky. Výše dotace určuje také hodnotu daňových odpisů a tím daňovou povinnost ZP.

Podmínky financování úvěrem

Příjemce dotace zabezpečuje financování realizace projektu nejprve z vlastních či výpůjčních zdrojů. O proplacení dotace může požádat po ukončení realizace projektu. Dílčí platby ani zálohy na dotaci nejsou dle pravidel programu přípustné.

Základní podmínkou získání úvěru je předložit kvalitně zpracovaný podnikatelský záměr na projekt. Banky jsou již na tyto typy úvěrů připraveny a nabízejí zemědělcům úvěry, které jsou již na tuto problematiku zaměřeny. Příslib dotace SZIF je zárukou získání prostředků pro daný projekt, proto banky u kvalitně vypracovaného podnikatelského záměru, zájemci o úvěr z pravidla vyhoví. Investiční úvěr je zajištěn zástavním právem k nemovitosti.

Ze struktury výdajů projektu a podmínek čerpání dotace vyplývá potřeba sjednat s bankou několik druhů úvěrů.

Investiční úvěr se splatností 15 let

Ze struktury výdajů projektu vyplývá, že část projektu- výstavba penzionu, půjčovny sportovních potřeb a vybudování příjezdových cest (kódy 001, 002, 006, 013) po snížení o přiznanou dotaci bude financována dlouhodobým úvěrem. Rozpočtové výdaje této části projektu činí 5 878 tis. Kč.

Varianta 1. při přiznání dotace ve výši 50 % uznatelných výdajů, tj. dotace ve výši 2 545 tis. Kč, by činila výše dlouhodobého úvěru 3 333 tis. Kč. ZP předpokládá čerpání úvěru v celkové výši 3 000 tis. Kč, 333 tis. Kč uhradí z vlastních zdrojů.

Varianta 2. při přiznání dotace ve výši 35 % uznatelných výdajů, tj. dotace ve výši 1 782 tis. Kč, by činila výše investičního úvěru 4 096 tis. Kč. ZP předpokládá čerpání úvěru ve výši 3 800 tis. Kč, 298 tis. Kč uhradí z vlastních zdrojů.

Obvyklé úročení dlouhodobých úvěrů se pohybuje v rozmezí 6 – 9% p.a. Konkrétní výši úročení stanoví banka na základě kvality projektu a bonity klienta. Z uvedených údajů jsem dospěla k předpokládanému úročení 7 % p.a. Správnost tohoto předpokladu jsem konzultovala i s pracovníkem úvěrového oddělení KB. Hodnota je použita při výpočtu úroků z úvěru. Úvěr je zajištěn zástavním právem k nemovitosti. Předpokládaná doba splatnosti dlouhodobého úvěru je 15 let.

Krátkodobý úvěr se splatností do 1 roku

Z časového harmonogramu realizace projektu od března 2012 do května 2013 a podání žádosti o proplacení dotace po ukončení realizace projektu v červnu 2013 vyplývá potřeba předfinancovat projekt ve výši předpokládané výše dotace krátkodobým úvěrem se splatností do 1 roku.

Pro Variantu 1. činí částka potřeby krátkodobého úvěru 2 545 tis. Kč

Pro Variantu 2. činí částka potřeby krátkodobého úvěru 1 782 tis. Kč

Úrok 10,5 %

Střednědobý úvěr se splatností 5 let

Část projektu bude financována prostřednictvím střednědobého úvěru ve výši 1 000 tis. Kč na nákup vybavení penzionu a půjčovny sportovních potřeb. Úvěr je uvažován se

splatností 5 let, pravidelné splácení, úroková sazba 11,5 % p.a. Úvěr bude čerpán od dubna do května 2013, splácen od července 2013.

Vlastní zdroje

Nákup a výsadbu doprovodné zeleně a výpočetní techniku uhradí z vlastních zdrojů. Z celkových vlastních zdrojů 1 000 tis. Kč vydá ZP na realizaci projektu:

Varianta 1. na projekt 528 tis. Kč, rozdíl ve výši 472 tis. Kč použije pro počáteční fázi financování projektu.

Varianta 2. – na projekt 493 tis. Kč, rozdíl ve výši 507 tis. Kč použije na počáteční fázi financování projektu.

V následujících tabulkách jsou uvedeny varianty výše poskytnuté dotace 50 a 35 %, vliv na výši úvěru a schopnost úvěr splácet.

4.4.1 Varianta 1. - čerpání dotace 50 % způsobilých výdajů, tj. 2 545 tis. Kč

Tabulka č. 11: Varianta 1. – Dotace 50 %, potřeba a struktura úvěrů, výše splátek a úroků

Varianta 1. 50 % dotace	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	r. 2019-6/28	Celkem
Investiční úvěr									
čerpání od 1/13		3 000							
splátky od 7/13		100	200	200	200	200	200		
stav úvěru k 31.12.		2 900	2 700	2 500	2 300	2 100	1 900		
roční úrok 7 %		206	196	182	168	154	140	698	1 744
Krátkodobý úvěr									
čerpání od 5/12	2 545								
splátka 6/13		2 545							
prům.stav úvěru k 31.12.	1 272	2 545							
úrok 10,5 %	89	134							
Střednědobý úvěr									
čerpání od 4/13		1 000							
splátky od 7/13		100	200	200	200	200	100		
stav úvěru k 31.12.		900	700	500	300	100	0		
úrok 11,5 %		77	92	69	46	23	3		
Celkem čerpání úvěrů	2 545	4 000							
stav úvěrů celkem	2 545	3 800	3 400	3 000	2 600	2 200	1 900		
úroky celkem	89	417	288	251	214	177	143	698	2 277
splátky úvěrů bez KD úvěru		200	400	400	400	400	300	1 900	4 000

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 12: Varianta 1. – Dotace 50 %, výpočet odpisů

Varianta 1. - rovnom.odpisy	odp.sk.	doba odpis.	v 1. roce	v dal. letech	poř. cena	dotace	PC - dotace	odpis 1. rok	v dalších let.
penzion,půjčovna sport.potř.	6	50	1,02	2,02	5 179	2 545	2 634	27	53
příjezd.cesta,parkoviště	5	30	1,4	3,4	700	0	700	10	24
nábytek - soubor	2	5	11	22,25	524	0	524	58	116
sport.potřeby - soubor	2	5	11	22,25	450	0	450	50	100
počítač,tiskárna, scanner	1	3	20	40	65	0	65	13	26
Odpisy celkem							4 373	158	319
Varianta 1. - zrychlené odpisy	odp.sk.	Koeficient	poř. cena	dotace	PC - dotace	1. rok	2. rok	3. rok	4. rok
penzion,půjčovna sport.potř.	6	50	5 179	2 545	2 634	53	103	101	99
příjezd.cesta,parkoviště	5	30	700	0	700	23	45	44	42
nábytek - soubor	2	5	524	0	524	105	168	126	83
sport.potřeby - soubor	2	5	450	0	450	90	144	108	72
počítač,tiskárna, scanner	1	3	65	0	65	22	43	0	0
Odpisy celkem						293	503	379	296
								5.rok	6.rok
penzion,půjčovna sport.potř.								97	95
příjezd.cesta,parkoviště								40	39
nábytek - soubor								42	0
sport.potřeby - soubor								36	0
počítač,tiskárna, scanner								0	0
Odpisy celkem								215	134

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 13: Varianta 1. – Dotace 50 %, použití rovnoměrných odpisů

Příjmy	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ubytování		360	820	910	910	910	910
půjčovné		290	330	360	360	360	360
Příjmy celkem	0	650	1 150	1 270	1 270	1 270	1 270
Výdaje							
materiál + energie		110	210	210	210	210	210
služby		70	150	150	150	150	150
osobní náklady		70	140	140	140	140	140
pojištění, daně		10	20	20	20	20	20
provozní výdaje celkem	0	260	520	520	520	520	520
výdaje na projekt		195					
úrok z úvěru	89	417	288	251	214	177	143
Výdaje celkem	89	872	808	771	734	697	663
Nepeněžní operace - odpisy DHM	0	158	319	320	293	294	77
Výdaje po úpravě o nepeněžní operace	89	1 030	1 127	1 091	1 027	991	740
Rozdíl příjmů a výdajů - základ daně	-89	-380	23	179	243	279	530
odečet daňové ztráty				-21	-85	-121	242
DPFO	0	0	0	0	0	0	20
zdroje financování projektu							
Čistý zisk	-89	-380	23	179	243	279	510
ZP,SP	-42	-42	-42	-46	-55	-61	-113
odpisy	0	158	319	320	293	294	77
Celkem	-131	-264	300	453	481	512	474
vlastní zdroje 1 000 - 333 na projekt	667						
splátka úvěru	0	-200	-400	-400	-400	-400	-300
zůstatek zdrojů	536	-464	-100	53	81	112	174
Zůstatek zdrojů kumulovaně		72	-28	25	106	218	392

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 14: Varianta 1. – Dotace 50 %, použití zrychlených odpisů

Příjmy	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ubytování		360	820	910	910	910	910
půjčovné		290	330	360	360	360	360
Příjmy celkem		650	1 150	1 270	1 270	1 270	1 270
Výdaje							
materiál + energie		110	210	210	210	210	210
služby		70	150	150	150	150	150
osobní náklady		70	140	140	140	140	140
pojištění, daně		10	20	20	20	20	20
provozní výdaje celkem	0	260	520	520	520	520	520
výdaje na projekt		195					
úrok z úvěru	89	417	288	251	214	177	143
Výdaje celkem	89	872	808	771	734	697	663
Nepeněžní operace - odpisy DHM	0	293	503	379	296	215	134
Výdaje po úpravě o nepeněžní operace	89	1 165	1 311	1 150	1 030	912	797
Rozdíl příjmů a výdajů - základ daně	-89	-515	-161	120	240	358	473
odečet daňové ztráty					-82	-200	-315
DPFO	0	0	0	0	0	0	0
zdroje financování projektu							
Čistý zisk	-89	-515	-161	120	240	358	473
ZP,SP	-42	-42	-42	-42	-53	-70	-91
odpisy	0	293	503	379	296	215	134
Celkem	-131	-264	300	457	483	503	516
vlastní zdroje zůst.po inv.výd. na projekt	667						
splátka úvěru	0	-200	-400	-400	-400	-400	-300
zůstatek zdrojů	536	-464	-100	57	83	103	216
Zůstatek zdrojů kumulovaně		72	-28	29	112	215	431

Zdroj: vlastní výpočty

Hodnocení Varianty 1. – při použití rovnoměrných odpisů

Struktura úvěrů, čerpání úvěrů, výpočet splátek a úroků vychází z harmonogramu realizace projektu.

Při této variantě činí čerpání investičního úvěru 3 000 tis. Kč.

Předfinancování projektu krátkodobým úvěrem ve výši příslibu dotace - pro řešení časového nesouladu mezi hrazením výdajů a čerpáním dotace. Tato varianta byla zvolena s ohledem na očekávání kladného přístupu banky. Pro ZP by byla výhodnější varianta vyššího čerpání investičního úvěru, s plánovanou mimořádnou splátkou ve výši dotace. Tato varianta by na rozdíl úroků ušetřila v r. 2012 částku 30 tis. Kč a v r. 2013 částku 45 tis. Kč.

Střednědobý úvěr – k profinancování nákupu vybavení penzionu a půjčovny sportovních potřeb vychází z předpokladu neochoty banky financovat jiné než investiční výdaje investičním úvěrem.

Výpočet rovnoměrných a zrychlených odpisů vychází ze zákona o dani z příjmů, tj. zákona, kterým se řídí vedení daňové evidence.

Vybavení penzionu a půjčovny sportovních potřeb je zařazeno do 2. odpisové skupiny jako soubor předmětů.

Varianta 1., při použití rovnoměrných odpisů, vychází z pohledu efektivnosti hospodářské činnosti projektu dobře. Rentabilita nákladů, tj. čistý zisk (tj.u DE i po úhradě ZP, SP)/výdaje celkem x 100 vychází, kromě prvních tří let, kdy je nakumulovaná ztráta (základ daně + ZP,SP) 572 tis. Kč, v jednotlivých letech takto:

r. 2015	12,2 %
r. 2016	18,3 %
r. 2017	22,0 %
r. 2018	53,6 %

průměrná rentabilita let 2013 – 2018 činí 8,2 %

Doba návratnosti: vyjdeme-li z předpokladu, že čistý zisk od r. 2019 se bude pohybovat zhruba v intencích r. 2018 (bude se snižovat úrok z úvěru, ale navyšovat základ daně, daň, ZP a SP, návratnost projektu při uvažování rovnoměrných odpisů je cca 10 let.

Míra celkové zadluženosti – cizí zdroje / celková aktiva

Nejsou uvažovány pohledávky, platby klientů v hotovosti, nejsou uvažovány závazky z obchodních vztahů, jen zůstatek úvěrů, v aktivech pak zůstatková cena DHM a finanční zdroje:

r. 2013	88,6 %
r. 2018	57,5 %

Až do r. 2015 vykazuje financování projektu poměrně malý zůstatek kumulovaných volných finančních zdrojů. V r. 2014 vykazuje zůstatek kumulovaných finančních zdrojů dokonce zápornou hodnotu 28 tis. Kč, stav se začíná stabilizovat až od r. 2016 a od r. 2018 by neměl být s financováním problém.

Plánované vlastní zdroje na financování projektu v celkové výši 1 000 tis. Kč je nutné i v této variantě považovat za minimální.

Vzhledem k tomu, že projekt je uvažován jako samostatný podnik, jsou v hodnocení uvedeny platby na zdravotní a sociální pojištění podnikatele tak, jak vychází z ekonomiky projektu. Je předpoklad, že minimálně v prvních 3 letech hodnocení projektu, tj. 2012 - 2014 by se o tuto částku dělil se zemědělskou činností podnikatele, čili v této položce můžeme spatřovat částečně rezervu finančních zdrojů.

Nakumulovaná ztráta z prvních dvou let realizace projektu ve výši 469 tis. Kč bude plně využita v následujících letech ke snížení základu daně, daň ze zisku bude hrazena až za r. 2018. V tabulce ekonomika projektu je uvažováno s odpočtem daňové ztráty až po využití slevy na dani na poplatníka, což činí pro r. 2011 částku 23 640 Kč, z toho odvozen základ daně cca 158 tis. Kč.

Hodnocení Varianty 1. – při použití zrychlených odpisů

Pro strukturu úvěrů, čerpání úvěrů, výpočet splátek a úroků – platí totéž jako u předchozího hodnocení. Na rozdíl od předchozího, jsou zde použity zrychlené odpisy.

Z uvedených výsledků je vidět, že použití zrychlených odpisů nemá na tvorbu zdrojů financování projektu zásadní vliv. Rozdíly ve zdrojích financování v jednotlivých letech, pokud nejsou úplně stejné, jsou minimální. Částečné rozdíly vznikají ve výši plateb na ZP a SP, do r. 2018 při této variantě uhradí podnikatel o 18 tis. Kč méně. Dalším efektem je vytvoření vyšší daňové ztráty v prvních letech realizace projektu a její využití v následujících letech. Při této variantě do r. 2018 neplatí ZP žádnou daň z příjmu a ještě mu zbývá do r. 2019 daňová ztráta ve výši 161 tis. Kč. Takže celkový efekt do r. 2019 činí 44 tis. Kč

Dalším efektem do budoucna vidím skutečnost, že minimálně po dobu splácení úvěru budou odpisy v této variantě vyšší než rovnoměrné. V r. 2018 činí tento rozdíl ve prospěch zrychlených odpisů 57 tis. Kč, což ovlivňuje základ daně a potažmo daň z příjmu i platby na zdravotní a sociální pojištění.

Rentabilita nákladů, tj. čistý zisk (tj. u DE i po úhradě ZP,SP)/výdaje celkem x 100 vychází, kromě prvních tří let, kdy je nakumulovaná ztráta (základ daně + ZP,SP) 891 tis. Kč, v jednotlivých letech takto:

r. 2015	6,8 %
r. 2016	18,2 %
r. 2017	31,6 %
r. 2018	47,9 %

průměrná rentabilita let 2013 – 2018 činí 2,7 %

Rozdíly proti první variantě vznikají výši použitých odpisů a částečně platbami na ZP a SP.

U doby návratnosti platí totéž co v předchozí variantě. Doba návratnosti činí i při této variantě cca 10 let.

Míra celkové zadluženosti – cizí zdroje / celková aktiva

Nejsou uvažovány pohledávky, platby klientů v hotovosti, nejsou uvažovány závazky z obchodních vztahů, jen zůstatek úvěrů, v aktivech pak zůstatková cena DHM a finanční zdroje

r. 2013 91,5 %

r. 2018 63,7 %

Stav zadluženosti ovlivněn snížením zůstatkové hodnoty dlouhodobého majetku vlivem použití zrychlených odpisů.

Pro platby na zdravotní a sociální pojištění podnikatele platí totéž jako u předchozí varianty, čili v této položce můžeme spatřovat částečnou rezervu finančních zdrojů.

4.4.2 Varianta 2. – čerpání dotace 35 % způsobilých výdajů, tj. 1 782 tis.

Kč

Tabulka č. 15: Varianta 2. – Dotace 35 %, potřeba a struktura úvěrů, výše splátek a úroků

Varianta 2. 35 % dotace	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	r.2019 -6/28	Celkem
Investiční úvěr									
čerpání od 1/13	763	3 037							
splátky od 7/13		125	250	250	250	250	250		
stav úvěru k 31.12.	763	3 675	3 425	3 175	2 925	2 675	2 425		
roční úrok 7 %	5	262	249	231	214	196	178	891	2 226
Krátkodobý úvěr									
čerpání od 5/12	1 782								
splátka 6/13		1 782							
prům.stav úvěru k 31.12.	891	1 782							
úrok 10,5 %	62	94							
Střednědobý úvěr									
čerpání od 4/13		1 000							
splátky od 7/13		100	200	200	200	200	100		
stav úvěru k 31.12.		900	700	500	300	100	0		
úrok 11,5 %		77	92	69	46	23	3		
Celkem čerpání úvěrů	2 545	4 037							
stav úvěrů celkem	2 545	4 575	4 125	3 675	3 225	2 775	2 425		
úroky celkem	67	433	341	300	260	222	181	891	2 695
splátky úvěrů bez KD úvěru		225	450	450	450	450	350	2 425	4 800

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 16: Varianta 2. – Dotace 35 %, výpočet odpisů rovnoměrných, zrychlených

Varianta 2. - rovnom.odpisy	odp.sk.	doba odpis.	v 1.roce	v dal.letech	poř. cena	dotace	PC - dotace	odpis 1.rok	v dalších let.
penzion,půjčovna sport.potř.	6	50	1,02	2,02	5 179	1 782	3 397	35	69
příjezd.cesta,parkoviště	5	30	1,4	3,4	700	0	700	10	24
nábytek – soubor	2	5	11	22,25	524	0	524	58	116
sport.potřeby – soubor	2	5	11	22,25	450	0	450	50	100
počítač,tiskárna, scanner	1	3	20	40	65	0	65	13	26
Odpisy celkem							5 136	166	335
Varianta 2. - zrychlené odpisy	odp.sk.	koeficient	poř. cena	dotace	PC - dotace	1.rok	2.rok	3.rok	4.rok
penzion,půjčovna sport.potř.	6	50	5 179	1 782	3 397	68	133	130	128
příjezd.cesta,parkoviště	5	30	700	0	700	23	45	44	42
nábytek – soubor	2	5	524	0	524	105	168	126	83
sport.potřeby – soubor	2	5	450	0	450	90	144	108	72
počítač,tiskárna, scanner	1	3	65	0	65	22	43	0	0
Odpisy celkem						308	533	408	325
								5.rok	6.rok
penzion,půjčovna sport.potř.								125	122
příjezd.cesta,parkoviště								40	39
nábytek – soubor								42	0
sport.potřeby – soubor								36	0
počítač,tiskárna, scanner								0	0
Odpisy celkem								243	161

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 17: Varianta 2. – Dotace 35 %, použití rovnoměrných odpisů

Příjmy	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ubytování		360	820	910	910	910	910
půjčovné		290	330	360	360	360	360
Příjmy celkem	0	650	1 150	1 270	1 270	1 270	1 270
Výdaje							
materiál + energie		110	210	210	210	210	210
služby		70	150	150	150	150	150
osobní náklady		70	140	140	140	140	140
pojištění, daně		10	20	20	20	20	20
provozní výdaje celkem	0	260	520	520	520	520	520
výdaje na projekt		195					
úrok z úvěru	67	433	341	300	260	222	181
Výdaje celkem	67	888	861	820	780	742	701
Nepeněžní operace - odpisy DHM	0	166	335	336	309	310	93
Výdaje po úpravě o nepen.operace	67	1 054	1 196	1 156	1 089	1 052	794
Rozdíl příjmů a výdajů - základ daně	-67	-404	-46	114	181	218	476
odečet daňové ztráty					-23	-60	-318
DPFO	0	0	0	0	0	0	0
zdroje financování projektu							
Čistý zisk	-67	-404	-46	114	181	218	476
ZP,SP	-42	-42	-42	-42	-46	-52	-102
odpisy	0	166	335	336	309	310	93
Celkem	-109	-280	247	408	444	476	467
vlastní zdroje 1 000 - 333 na projekt	702						
splátka úvěru	0	-225	-450	-450	-450	-450	-350
zůstatek zdrojů	593	-505	-203	-42	-6	26	117
Zůstatek zdrojů kumulovaně		88	-115	-157	-163	-137	-20

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 18: Varianta 2. – Dotace 35 %, použití zrychlených odpisů

Příjmy	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ubytování		360	820	910	910	910	910
půjčovné		290	330	360	360	360	360
Příjmy celkem	0	650	1 150	1 270	1 270	1 270	1 270
Výdaje							
Materiál + energie		110	210	210	210	210	210
Služby		70	150	150	150	150	150
Osobní náklady		70	140	140	140	140	140
Pojištění, daně		10	20	20	20	20	20
Provozní výdaje celkem	0	260	520	520	520	520	520
Výdaje na projekt		195					
Úrok z úvěru	67	433	341	300	260	222	181
Výdaje celkem	67	888	861	820	780	742	701
Nepeněžní operace - odpisy DHM	0	308	533	408	325	243	161
Výdaje po úpravě o nepen.operace	67	1 196	1 394	1 228	1 105	985	862
Rozdíl příjmů a výdajů - základ daně	-67	-546	-244	42	165	285	408
odečet daňové ztráty	0	0	0	0	-7	-127	-250
DPFO	0	0	0	0	0	0	0
zdroje financování projektu							
Čistý zisk	-67	-546	-244	42	165	285	408
ZP,SP	-42	-42	-42	-42	-44	-62	-79
odpisy	0	308	533	408	325	243	161
Celkem	-109	-280	247	408	446	466	490
vlastní zdroje 1 000 - 333 na projekt	702						
splátka úvěru	0	-225	-450	-450	-450	-450	-350
zůstatek zdrojů	593	-505	-203	-42	-4	16	140
Zůstatek zdrojů kumulovaně		88	-115	-157	-161	-145	-5

Zdroj: vlastní výpočty

V této variantě, tj. čerpání dotace ve výši 35 % způsobilých výdajů ve výši 1 782 tis. Kč, čerpání investičního úvěru 3 800 tis. Kč za jinak stejných podmínek jako ve Variantě 1., zvýšení odpisů vlivem snížení dotace by se ZP potýkal až do r. 2018 s nedostatkem zdrojů. Až v r. 2019 by se dostal do kladných hodnot. Financování projektu by bylo velmi napjaté a pokud není možnost nevýšit vlastní zdroje, bylo by nutné dotovat financování z jiných

zdrojů. Nelze očekávat, že jednání s bankou ohledně profinancování projektu by bylo úspěšné.

Hodnocení použití rovnoměrných či zrychlených odpisů není v této variantě relevantní, ani při použití rovnoměrných odpisů nevyužije ZP nakumulované ztráty minulých let.

Částečná rezerva v platbách zdravotního a sociálního pojištění popsána ve Variantě 1. neovlivní významně zdroje financování projektu.

5 Závěr – doporučení

V souladu s cílem této bakalářské práce bylo provedeno srovnání dvou variant možného profinancování projektu. Výstupem je doporučení použitelné varianty.

Z vyhodnocení ekonomických ukazatelů vyplývá, že Varianta 1. vychází z pohledu efektivnosti hospodářské činnosti příznivě – vykazuje přiměřenou míru rentability i návratnosti. Je vysoká pravděpodobnost, že ZP úvěry, potřebné k realizování projektu, získá a současně bude schopen vzniklým závazkům dostát.

V případě Varianty 2. zjišťujeme, že se neúměrně prodlužuje doba návratnosti a na profinancování projektu by bylo nutno dlouhodobě používat finanční zdroje, jejichž výše převyšuje možnosti ZP. Ke stejnému závěru by zcela jistě dospěla i banka, z čehož plyne minimální pravděpodobnost poskytnutí úvěrů.

Přes vyšší riziko možného neposkytnutí doporučuji:

Žádat o dotaci na projekt v maximální možné míře, tj. 50 % způsobilých výdajů.

V případě přiznání dotace použít variantu odpisování dlouhodobého majetku zrychlenými odpisy.

Jednat s bankou o možnosti čerpat na řešení časového nesouladu mezi potřebou hradit výdaje projektu a čerpáním dotace též investiční úvěr.

V případě, že dotace nebude přiznána, od projektu odstoupit.

Seznam použitých zdrojů

Kniha

FORET, M. *Evropské marketingové prostředí*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1999. 100 s. ISBN 80-7226-203-3.

Kolektiv pracovníků Agentury SAPARD, *Program SAPARD v České republice*, 2002, ISBN 80-7271-1000-8.

Ministerstvo zemědělství ČR, *Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 1999*, „Zelená zpráva“. Praha: Agrospoj, 214 s. 2000, ISBN 80-7084-165-6.

SVATOŠ M., *Ekonomika agrárního sektoru*. 3. vydání, Praha: ČZU, 1995, 178 s. ISBN 80-213-0247-X.

Elektronické zdroje

Business Info cz. *Evropská unie*. [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z:

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/historie-spolecne-zemedelske-politik>

Databáze využití nepotravinářské zemědělské produkce. *Zemědělství a vstup ČR do EU*.

[online]. [cit. 2010-02-27]. Dostupné z:

<http://www2.zf.jcu.cz/~moudry/databaze/index.php?n1=6&n2=0&n3=0&n4=0&poloha=1>

EuroActiv cz. *Zemědělství*. 21.10. 2010 [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z:

<http://www.euractiv.cz/zemedelstvi0/interview/juraj-chmiel-prime-platby-v-szp-musi-projit-zasadni-reformou-008023>

EuroActiv cz. *Reformy společné zemědělské politiky*. [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z:

<http://www.euractiv.cz/zemedelstvi0/link-dossier/reformy-spolen-zemdlsk-politiky>

Eurozpravy.cz. *Společnost*. [online]. [cit. 2011-04-03]. Dostupné z:

<http://domaci.eurozpravy.cz/spolecnost/25505-cesi-by-dnes-do-eu-nevstoupili-euro-nechteji/>

Evropská unie. *Společná zemědělská politika*. [online]. [cit. 2010-03-01]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/publi/capexplained/cap_cs.pdf

Evropská komise, Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj. *Společná zemědělská politika*. [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/publi/capexplained/cap_cs.pdf

EUROSKOP.CZ. *Věčně o Evropě*. [online]. [cit. 2010-03-05]. Dostupné z: http://www.euroskop.cz/gallery/2/758-smlouva_o_eu_puvodni_verze.pdf

EUR-Lex. *Přístup k právu Evropské unie*. [online]. [cit. 2010-03-05]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/index.htm#founding>

KOŠŤÁL, J. *BLOG.RESPEKT.CZ*. [online]. 21.10.2010, [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <http://kostal.blog.respekt.ihned.cz/c1-47370910-spolecna-zemedelska-politika-eu-uvodnik>

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Fondy Evropské unie*. [online]. [cit. 2010-03-15]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Operacni-programy/OP-ROZVOJ-VENKOVA-A-MULTIFUNKCNI-ZEMEDELSTVI/Dokumenty/Programovy-dokument-OP-Rozvoj-venkova-a-multifunkcni/2--Analyza-ekonomicke-a-socialni-situace/2--Strukturalni-zmeny-v-zemedelstvi-od-roku-1989/2-2-4--Podnikatelska-struktura>

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Fondy Evropské unie*. [online]. [cit. 2010-03-03]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

Ministerstvo zemědělství. *Dotace*. [online]. [cit. 2010-03-15]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/>

Redakce Marketing Journal. *Marketing journal, cz*. [online]. [cit. 2010-03-01]. Dostupné z: [http://www.m-journal.cz/cs/praxe/z-praxe/uvod-do-problematiky-\(cerpani-prostredku\)-z-evropskych-fondu__s407x5124.Huml](http://www.m-journal.cz/cs/praxe/z-praxe/uvod-do-problematiky-(cerpani-prostredku)-z-evropskych-fondu__s407x5124.Huml)

Státní zemědělský intervenční fond. *HRDP*. [online]. [cit. 2010-03-01]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/hrdp>

Státní zemědělský intervenční fond. *Program rozvoje venkova*. [online]. [cit. 2010-03-07].

Dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>

TOMÁŠEK, M. *Tisková konference STEM*. [online]. 1.4. 2003. [cit. 2010-03-30]

Dostupné z: <http://www.stem.cz/tisk.php?id=506>

Seznam tabulek

- Tabulka č. 1: Struktura rozpočtu ES/Evropské unie v letech 1958 až 1994
- Tabulka č. 2: Podnikatelská struktura fyzických a právnických osob v zemědělství
- Tabulka č. 3: Přehled dotací ZP za období 2009 – 2010
- Tabulka č. 4: SWOT analýza ZP
- Tabulka č. 5: Časový harmonogram projektu
- Tabulka č. 6: Přehled zaměstnanců
- Tabulka č. 7: Rozpočet projektu
- Tabulka č. 8: Limity
- Tabulka č. 9: Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace
- Tabulka č. 10: Nezpůsobilé výdaje celkem
- Tabulka č. 11: Varianta 1. – Dotace 50 %, potřeba a struktura úvěrů, výše splátek a úroků
- Tabulka č. 12: Varianta 1. – Dotace 50 %, výpočet odpisů
- Tabulka č. 13: Varianta 1. – Dotace 50 %, použití rovnoměrných odpisů
- Tabulka č. 14: Varianta 1. – Dotace 50 %, použití zrychlených odpisů
- Tabulka č. 15: Varianta 2. – Dotace 35 %, potřeba a struktura úvěrů, výše splátek a úroků
- Tabulka č. 16: Varianta 2. – Dotace 35 %, výpočet odpisů rovnoměrných, zrychlených
- Tabulka č. 17: Varianta 2. – Dotace 35 %, použití rovnoměrných odpisů
- Tabulka č. 18: Varianta 2. – Dotace 35 %, použití zrychlených odpisů

Seznam grafů

Graf č. 1: Myslíte si, že se po vstupu do EU české zemědělství ocitne v krizi

Graf č. 2: Myslíte si, že po vstupu do EU bude mít české zemědělství vážné obtíže obstát v konkurenci s evropskými zemědělci